

Sygn. AK tV U 529/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania R. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 15 kwietnia 2015 r.

znak (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawcy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt: VU 529/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 kwietnia 2014 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy R. O. prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołując się na normę art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej „ustawa emerytalna”) stwierdził, iż składając wniosek z dnia 09 kwietnia 2015 r. o ponowne przyznanie prawa do świadczenia ubezpieczony nie przedłożył nowych dowodów i nie przedstawił okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji o przyznaniu emerytury, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia. Ponadto wymieniony organ odmówił przyznania emerytury, ponieważ do dnia 01 stycznia 1999 r. nie został udowodniony żaden okres pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wobec wymaganych co najmniej 15 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł R. O., zarzucając sprzeczność istotnych ustaleń ZUS z treścią zebranego w sprawie materiału stanowiącego podstawę decyzji, polegającą na odmowie przyznania świadczenia pomimo tego, że w okresach:

- od 04 maja 1979 r. do 01 sierpnia 1983 r. w Centrali (...) we W. pracował jako pracownik stacji benzynowej (4 lata i 3 miesiące),

- od 01 sierpnia 1983 r. do 31 grudnia 1985 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) pracował jako kierowca pojazdu 40-tonowego (2 lata i 5 miesięcy),
- od 07 stycznia 1986 r. 31 maja 1987 r. w Centrali (...) we W. pracował jako sprzedawca na stacji benzynowej (1 rok i 4 miesiące),
- od 12 czerwca 1987 r. do 07 grudnia 1989 r. w Kombinacie (...) w P. pracował jako kierowca pojazdu 40-tonowego (2 lata i 6 miesięcy),
- od 08 grudnia 1989 r. do 04 stycznia 1991 r. w Przedsiębiorstwie (...) pracował jako kierowca pojazdu 40-tonowego (2 lata),
- od 05 stycznia 1991 r. do 13 lipca 1991 r. w Kombinacie (...) w P. pracował jako kierowca pojazdu 40-tonowego (6 miesięcy),
- od 15 lipca 1991 r. do 31 maja 1993 r. w (...) Z. pracował jako kierowca przewozów międzynarodowych (22 miesiące),
- od 01 czerwca 1993 r. do 31 października 1993 r. w (...) pracował jako kierowca przewozów międzynarodowych (5 miesięcy),
- od 02 listopada 1993 r. do 12 lutego 1999 r. w (...) S.A. pracował jako kierowca przewozów międzynarodowych (5 lat i 3 miesiące), czyli przepracował w szczególnych warunkach łącznie 21 lat i 6 miesięcy.

Wskazując na powyższe zarzuty, wnioskodawca wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego wszechstronnego, kompletnego i wyczerpującego rozpoznania sprawy i wydania prawidłowej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, iż w odwołaniu z dnia 18 maja 2015 r. ubezpieczony wnosi o uwzględnienie do stażu szczególnego okresów, które były już przedmiotem analizy w postępowaniu sądowym, bowiem wyrokiem z dnia 01 października 2014 r., sygn. akt VU 1835/14 Sąd Okręgowy w Legnicy oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji z dnia 11 lutego 2014 r. o odmowie prawa do emerytury. Składając ponowny wniosek, R. O. nie przedłożył żadnych nowych dokumentów, które miałyby wpływ na przyznanie prawa do emerytury.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca R. O., urodzony w dniu (...), 60 lat życia ukończył dnia (...). Wnioskodawca nie przystąpił do OFE i na dzień 01 stycznia 1999 r. udokumentował 25 lat, 6 miesięcy i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Decyzją z dnia 11 lutego 2014 r. organ rentowy odmówił prawa do przewidzianej przepisem art. 184 ustawy emerytalnej, emerytury albowiem na dzień 01 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach, wobec wymaganych 15 lat. Odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji oddalił wydanym w sprawie VU 1835/14 prawomocnym wyrokiem z dnia 01 października 2014 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy.

(n i e s p o r n e)

Ponowny wniosek o emeryturę R. O. złożył w dniu 09 kwietnia 2015 r. i do wniosku załączył kserokopie świadectw pracy:

- z dnia 27 lipca 1983 r. Centrali (...) we W., na okres wykonywania w czasie od 04 maja 1979 r. do 01 sierpnia 1983 r. pracy agenta prowizyjnej stacji paliw,

- z dnia 30 grudnia 1985 r. (...) Przedsiębiorstwa (...) z siedzibą w P., na okres wykonywania w czasie od 01 sierpnia 1983 r. do 31 grudnia 1985 r. pracy kierowcy,

- z dnia 02 czerwca 1987 r. Centrali (...) we W., na okres wykonywania w czasie od 07 stycznia 1986 r. do 31 maja 1987 r., na podstawie umowy agencyjnej pracy sprzedawcy w stacji paliw,

- z dnia 13 grudnia 1989 r. Zakładu (...) w Z. z/s w P., na okres wykonywania w czasie od 12 czerwca 1987 r. do 07 grudnia 1989 r. pracy kierowcy,

- z dnia 04 stycznia 1991 r. Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. , na okres wykonywania w czasie od 08 grudnia 1989 r. do 04 stycznia 1991 r. pracy kierowcy,

- z dnia 17 grudnia 1991 r. Zakładu (...) w Z. z/s w P., na okres wykonywania w czasie od 05 stycznia 1991 r. do 13 lipca 1991 r. pracy kierowcy,

- z dnia 31 maja 1993 r. (...) S.A. w Z., na okres wykonywania w czasie od 15 lipca 1991 r. do 31 maja 1993 r. pracy kierowcy przewozów międzynarodowych,

- z dnia 31 października 1993 r. (...) sp. z o.o. w Z., na okres wykonywania w czasie od 01 czerwca 1993 r. do 31 października 1993 r. pracy kierowcy przewozów międzynarodowych,

- z dnia 12 lutego 1999 r. (...) S.A. w Z., na okres wykonywania w czasie od 02 listopada 1993 r. do 12 lutego 1999 r. pracy kierowcy przewozów międzynarodowych.

d o w ó d: kserokopie świadectw pracy, w tomie II, k. 4 – 12.

R. O. analogiczne kserokopie świadectw pracy złożył wcześniej, wraz z wnioskiem z dnia 11 grudnia 2006 r. o ustalenie kapitału początkowego i one stanowiły podstawę wydanej w dniu 11 lutego 2014 r. decyzji w przedmiocie odmowy prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, jak również wydanego na skutek odwołania od tej decyzji, wyroku z dnia 01 października 2014 r.

d o w ó d: kserokopie świadectw pracy, w aktach kapitału początkowego.

W okresach od 04 maja 1979 r. do 01 sierpnia 1983 r. (4 lata, 2 miesiące i 28 dni) i od 07 stycznia 1986 r. do 31 maja 1987 r. (1 rok, 4 miesiące i 25 dni) w Centrali (...) we W. R. O. wykonywał pracę na podstawie umowy agencyjnej, jako agent prowizyjnej stacji benzynowej oraz wynagradzanego prowizyjnie sprzedawcy na stacji benzynowej.

d o w ó d: kserokopie świadectw pracy z dnia 27 lipca 1983 r. i 02 czerwca 1987 r. w aktach kapitału

początkowego.

W okresie zatrudnienia w Centrali (...) wnioskodawca wykonywał pracę sprzedawcy paliw w G.. Jego praca polegała na tankowaniu pojazdów, sprzedaży olejów, smarów i akcesoriów motoryzacyjnych, przyjmowaniu dostaw paliw.

d o w ó d: zeznania świadka A. J. , k. 21, e-protokół: 00:16:00-00:19:00.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa

do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Z dyspozycji § 4 ust. 1 tego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Istotny dla rozstrzygnięcia jest fakt, iż w zakresie prawa do emerytury z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach organ rentowy wydał już decyzję odmowną, od której odwołanie zostało oddalone prawomocnym wyrokiem z dnia 01 października 2014 r. Skoro ubezpieczony złożył ponowny wniosek o analogiczne świadczenie, tj. emeryturę z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, jego merytoryczne rozpoznanie musi być poprzedzone spełnieniem przesłanek określonych normą art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z ust. 1 tego przepisu, prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. W realiach rozpoznanej sprawy, po uprawomocnieniu się decyzji w przedmiocie odmowy ustalenia prawa do emerytury ubezpieczony nie przedłożył nowych dowodów ani też nie ujawniono okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na prawo do emerytury. Załączone do odwołania kserokopie świadectw pracy nie stanowią nowości, albowiem zostały złożone już wcześniej, przed wydaniem zaskarżonej decyzji i stanowiły podstawę wcześniej wydanej w sprawie prawa do emerytury decyzji. Nie zostały zatem w sprawie spełnione przesłanki określone przepisem art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej i z tego względu nie jest aktualnie możliwe ponowne ustalenie na podstawie przedłożonych wraz z odwołaniem kserokopii prawa do emerytury.

W tych okolicznościach oparta na normie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej decyzja odmowna nie narusza prawa.

Odnosząc się do argumentów odwołania należy stwierdzić, iż także z przyczyn merytorycznych odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Ze wskazanych w odwołaniu okresów, za wykonywane w szczególnych warunkach nie mogą być uznane okresy zatrudnienia od 04 maja 1979 r. do 01 sierpnia 1983 r. (4 lata, 2 miesiące i 28 dni) i od 07 stycznia 1986 r. do 31 maja 1987 r. (1 rok, 4 miesiące i 25 dni) w Centrali (...) we W.. Zgodnie bowiem z § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Należy przy tym wskazać, iż określając krąg osób podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4 wyraźnie rozróżnia pracowników oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej. Pojęcie stosunku pracy definiuje przepis art. 22 § ust. 1 k.p., stanowiący, iż przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i

czasie wyznaczony przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Stronami stosunku pracy są pracownik i pracodawca. Zgodnie z art. 2 k.p. pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Odnosząc wskazane regulacje do istotnych okoliczności sprawy należy stwierdzić, iż wykonując we wskazanych wyżej okresach pracę na rzecz (...) we W. wnioskodawca wykonywał pracę na podstawie umowy agencyjnej nie zaś na podstawie umowy o pracę i nie będąc pracownikiem nie pozostawał w stosunku pracy. Skoro zatem we wskazanych wyżej okresach R. O. nie był pracownikiem, z tytułu wykonywanej pracy agencyjnej nie mają do niego zastosowania przepisy rozporządzenia z dnia 07 lutego 1983 r. i z tego względu okresy te nie są okresami wykonywania prac w szczególnych warunkach, w rozumieniu prawa ubezpieczeniowego. Poza tym, że okresy te zostały uznane za okresy składkowe, jako nie będące okresami pozostawania w pracowniczym stosunku pracy, pozostają bez wpływu na prawo do określonej art. 184 ustawy emerytalnej, emerytury.

Należy ponadto stwierdzić, iż wskazane wyżej okresy nie są okresami w szczególnych warunkach. W stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia z dnia 07 lutego 1983 r. wykazie A, Dział IV. W Chemii, poz. 19, pracami w szczególnych warunkach są prace polegające na przetwórstwie, magazynowaniu, przepompowywaniu, przeładunku, transporcie oraz dystrybucji ropy naftowej i jej produktów. Wnioskodawca takich prac nie wykonywał. Istotą jego pracy stanowiła wyłącznie sprzedaż ropy naftowej i jej produktów. W uzupełnieniu należy wskazać, iż z brak jest uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że R. O. wymienione pod poz. 19 prace zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia z 07 lutego 1983 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 w związku z art. 196 ustawy emerytalnej, określone tym przepisem warunki muszą być spełnione do dnia 01 stycznia 1999 r. Do ustalenia prawa do emerytury uwzględnia się zatem wyłącznie okresy prac w szczególnych warunkach wykonywanych wyłącznie do 31 grudnia 1998 r. Zatem ze wskazanego w odwołaniu okresu pracy od 02 listopada 1993 r. do 12 lutego 1999 r. nie może być rozpatrywany jako przypadający po dniu 31 grudnia 1998 r. okres pracy od 01 stycznia 1999 r. do 12 lutego 1999 r. (1 miesiąc i 12 dni).

Odnosząc się do argumentów odwołania należy także stwierdzić, iż okres wykonywania pracy w czasie od 08 grudnia 1989 r. do 04 stycznia 1991 r. obejmuje 1 rok i 27 dni, a nie oczywiście błędnie wyliczone przez wnioskodawcę dwa lata. Ze wskazanych wyżej przyczyn nie mogą być uwzględnione jako wykonywane w szczególnych warunkach wskazane w odwołaniu okresy pracy od 04 maja 1979 r. do 01 sierpnia 1983 r., od 07 stycznia 1986 r. do 31 maja 1987 r. i od 01 stycznia 1999 r. do 12 lutego 1999 r.

Pozostałe wskazane jako wykonywane w szczególnych warunkach okresy zatrudnienia ubezpieczonego wynoszą:

- od 01 sierpnia 1983 r. do 31 grudnia 1985 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) 2 lata i 5 miesięcy i 1 dzień,
- od 12 czerwca 1987 r. do 07 grudnia 1989 r. w Kombinacie (...) w P. 2 lata, 5 miesięcy i 26 dni,
- od 08 grudnia 1989 r. do 04 stycznia 1991 r. w Przedsiębiorstwie (...) rok i 27 dni,
- od 05 stycznia 1991 r. do 13 lipca 1991 r. w Kombinacie (...) w P. 6 miesięcy i 9 dni,
- od 15 lipca 1991 r. do 31 maja 1993 r. w (...) Z. 1 rok, 10 miesięcy i 17 dni,
- od 01 czerwca 1993 r. do 31 października 1993 r. w (...) 5 miesięcy i 1 dzień,
- od 02 listopada 1993 r. do 31 grudnia 1998 r. w (...) S.A. 5 lat i 2 miesiące,

czyli łącznie 13 lat, 11 miesięcy i 21 dni.

Wbrew zatem błędnym argumentom odwołania, R. O. faktycznie dokumentuje nie 21 lat i 6 miesięcy a tylko 13 lat, 11 miesięcy i 21 dni okresów wykonywania prac w szczególnych warunkach. Jest to okres krótszy od wymaganych co najmniej 15 lat takich okresów. Niezależnie zatem od oceny charakteru wykonywanej pracy w okresach obejmujących

łączy czas blisko 14 lat, także z przyczyn merytorycznych, właśnie ze względu na brak wymaganych 15 lat okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ubezpieczony nie spełnia warunku określonego przepisem art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w związku z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W tej sytuacji ustalenia mające na celu ocenę charakteru wykonywanej pracy są bezprzedmiotowe. Niezależnie bowiem od tych ustaleń, właśnie ze względu na brak wymaganego okresu wykonywania prac w szczególnych warunkach, również z przyczyn merytorycznych prawo do emerytury ubezpieczonemu nie przysługuje.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.

W punkcie II wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania, stosując w tym względzie zasadę wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. i § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.